

N:o 41.

Ank. till Riksd. Kansli den 6 Mars 1874, kl. 3 e. m.

Utlåtande, i anledning af väckt motion angående beviljande af anslag till brobyggnad öfver Göta elf vid Qvillebäcken mellan Göteborg och Hisingen.

(R. A.)

Uti en inom Andra Kammaren väckt och till Stats-Utskottet remitterad motion (N:o 109) har Herr *Jöns Rundbäck* hemställt, att Riksdagen till det bolag, som på det sätt och på de vilkor Kongl. Maj:t uti nådig resolution den 26 sistlidne September närmare föreskrifvit, bygger och för all framtid underhåller en bro öfver Göta elf vid Qvillebäcken mellan Göteborg och Hisingen, med dertill hörande väg, måtte bevilja ett anslag af 50,000 kronor, att lyftas så snart bron blifvit färdig, afsynad och godkänd.

Förutom de upplysningar rörande ifrågavarande brobyggnadsföretag, hvilka i motionen blifvit meddelade, har Utskottet af de utaf motionären inlemnade handlingar, bland annat, inhemtat:

att sedan Kongl. Maj:t genom nådig resolution af den 25 Oktober 1867 fastställt bolagsordning för Qvillebäckens broaktiebolag, hvilket blifvit bildadt i ändamål att bygga en bro mellan Göteborg och ön Hisingen, hade bolagets styrelse uti en af Kongl. Maj:ts Befallningshafvande i Göteborgs och Bohus län den 14 Januari 1868 insänd underdånig ansökan begärt, dels tillstånd att bygga en bro mellan Göteborgs stad och ön Hisingen vid Qvillebäcken eller annan lämplig plats i närheten deraf, dels fastställelse å ett upprättadt förslag till en sådan brobyggnad och dels aflåtande till Riksdagen af nådig proposition om beviljande åt bolaget af ett statsbidrag till belopp af 120,000 R:dr, hälften såsom lån och hälften såsom anslag;

att Kongl. Maj:t medelst nådigt bref af den 29 April 1869, sedan vederbörande blifvit i ämnet hörde, förklarar, att, enär det ifrågavarande brobyggnadsföretaget, ehuru egnadt att för kringliggande orters befolkning medföra lättnad vid trafiken öfver Göta elf, dock icke vore af den framstående vigt, att det för det dåvarande borde med statsmedel understödjas, Kongl. Maj:t, i följd deraf samt då Göteborgs stadsfullmäktige icke ens ingått i pröfning af det för brobyggnaden föreslagna läge, icke funnit den gjorda ansökningsen till någon Kongl. Maj:ts åtgärd eller vidare förklarande föranleda;

att Konungens Befallningshafvande derefter i underdånigt memorial den 28 Juli sistlidna år till Kongl. Maj:t öfverlemnade en af bemälda bolagsstyrelse gjord underdånig ansökan, dels om tillstånd för bolaget att bygga en bro öfver Göta elf mellan Göteborgs stad och Hisingen vid Qvillebäcken, dels om fastställelse å ett af Majoren Richert den 14 förutgångne Mars afgifvet nytt förslag till en sådan brobyggnad och dels om fastställelse af taxa för trafiken, i hufvudsaklig öfverensstämmelse med gällande taxa för färjeinrättningen mellan Göteborg och Hisingen;

att, enligt det af Majoren Richert upprättade förslag, broanläggningen, oberäknadt det belopp, som åtginge för inlösen af den Qvillebäckens färjebolag tillhöriga väg m. m., uppginge till 208,000 R:dr, hvar till, för den händelse att bron skulle anordnas för jernvägstrafik, komme ytterligare 16,000 R:dr för anbringande af nödiga förstärkningar å tvärbjelkarne;

att stadsfullmäktige i Göteborg, efter erhållen del af detta förslag, förklarar hinder från stadens sida icke möta för anläggning å föreslagna platsen af bro mellan staden och Qvillebäcken, dock under vilkor, bland annat, att de till förminskande af olägenheterna för seglationen å elfven uti förslaget upptagna anstalter samtidigt tillvägabragtes och att afgifter af sjötrafiken för begagnande af sistnämnda anstalter och för fart genom bron hvarken nu eller framdeles ifrågakomme;

att bolaget derefter vid ordinarie bolagsstämma den 10 sistlidne Juni dels godkänt planen för broanläggningen, med det tillägg, att bron borde konstrueras så, att jernvägsspår, om behof deraf gjordes, kunde å densamma anbringas, dels underkastat sig förberörda, af stadsfullmäktige uppställda vilkor, dels godkänt ett af bolagsstyrelsen med styrelsen för väg- och färjeanläggningen mellan Göteborg och Inland öfver Hisingen träffadt aftal, att brobolaget skulle få öfvertaga färjebolagets rättigheter och alla tillhörigheter, med undantag af kontanta medel och fordringar, emot en lösesumma af 80,000 R:dr.

att bolaget beslutat, att utöfver de 2,000 aktier, å 100 R:dr vardera, som enligt företedda listor blifvit tecknade, vidare teckning icke skulle sökas, utan endast så många aktier ytterligare utgifvas, som komme att tagas i liqvid af delegare i färjebolaget, men att bolaget derjemte bemyndigat bolagsstyrelsen att upptaga det eller de lån, som kunde blifva erforderliga till fyllande af behofven, äfvensom fastställt terminer för inbetalning af de tecknade aktiebeloppen, så att, i händelse brobyggnadsföretaget blefve af Kongl. Maj:t i nader godkänt, hela aktiekapitalet skulle vara inbetaldt under loppet af år 1874;

att Kongl. Maj:t, genom nådigt bref af den 26 sistlidne September, funnit godt tillåta bolaget att, med iakttagande af de utaf Göteborgs stadsfullmäktige gjorda vilkor och förbehall, anlägga och för allmän trafik mot afgift upplåta bro från Göteborg öfver Göta elf till Hisingen vid Qvillebäcken i enlighet med Majoren Richerts senast upprättade plan och tillhörande ritningar;

samt att Kongl. Maj:t i berörda nådiga skrifvelse jemväl fastställt taxa för afgifterna vid brons begagnande, att vara gällande från den dag, då brobyggnaden blifver för allmänt begagnande upplåten, till och med den 31 December femte året derefter, enligt hvilken taxa från bropenningars erläggande skola vara befriade: kungliga och furstliga personer med deras sviter, embets- och tjenstemän i orten, när de i tjenstären den färdas, äfvensom poster, kurirer, tågande trupper, krono- och fångskjuts samt andra kronotransporter.

Utskottet har, efter tagen noggrann kännedom om de med ifrågasvarande broanläggning gemenskap egande omständigheter och förhållanden, visserligen kommit till full insigt derom, att förslagets bringande till verkställighet icke blott är af stor vigt och betydelse för innevärnarna på ön Hisingen, utan ock i flera hänseenden kommer att för det allmänna medföra icke oväsentliga fördelar. Men när det bolag, som jemlikt Kongl. Maj:ts sist anförda nådiga bref erhållit tillstånd att verkställa denna broanläggning, för hvars begagnande af allmänheten taxa blifvit af Kongl. Maj:t fastställd, hvarken i sammanhang med ansökningen om ett sådant tillstånd ifrågasatt erhållande af statsbidrag för dess utförande eller sedermera hos Kongl. Maj:t anmält att bolaget, för att kunna af ett sådant tillstånd sig begagna, hade oundgängligt behof af statsunderstöd, i hvilket fall förändring i vilkoren för brons begagnande af allmänheten möjligen kunnat ifrågasättas, samt dertill kommer att bolaget, redan innan ansökningen om tillstånd till brons anläggning söktes, begränsat aktieteckningen och bemyndigat sin styrelse att upptaga det eller de lån, som kunde blifva erforderliga till fyllande af behofven,

hvaraf synes framgå att bolaget varit betänkt på att under alla förhållanden anskaffa de till företagens utförande behöfliga medel, anser sig Utskottet icke kunna tillstyrka beviljandet af det begärda statsbidraget, utan hemställer,

att Herr Jöns Rundbäcks ifrågavarande motion icke må af Riksdagen bifallas.

Stockholm den 5 Mars 1874.

På Stats-Utskottets vägnar:

ARVID FR:SON POSSE.

R e s e r v a t i o n :

af Herr Jöns Rundbäck, med yrkande af bifall till sin motion.
